

Sammakko
Vanlig groda
Rana temporaria

Luontodirektiivin laji (liite V)

BOR suojelutaso suotuista

ALP suojelutaso suotuista

Koodi:1213

Rauhoitettu (LSA 471/2013)

Ahvenanmaalla rauhoitettu (ÅFS 113/1998)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

Kuva: Vesa Huttunen

Luonnehdinta

Sammakko on noin 6–8 cm pitkä. Se on yleisväriltään ruskea, joka voi olla harmaa-, kelta-, vihreä- tai punasävyinen, ja usein tummien laikujen kirjaillema. Vatsan keskiosassa on marmorikuviointia. Hyvän tuntomerkinä sisemmän takavarpaan alapinnalla on pieni, vaalea ja pehmeä kyhmy. Kutuaikaan sammakokoiraat houkuttelevat naaraita luokseen kurnuttamalla.

Elinympäristö ja levinneisyys

Suomessa sammakko on hyvin yleinen koko maassa, lajia tavataan kuitenkin eniten Etelä- ja Keski-Suomessa. Sammakko elää monenlaisissa kosteissa ympäristöissä, kuten soilla, rantaniityillä, pelloilla ja metsissä, rannikkovesissä ja Lapissa korkeilla tuntu-reilla. Talven sammakko viettää horroksessa, ja keväällä alkaa kutuminen. Parhaita kutupaikkoja ovat reheväkasvuiset paikat, joissa vesi pysyy koko kesän ajan. Sammakolle kuitenkin kelpaavat kutupaikaksi sellaisetkin matalat ojat ja lammikot, joissa viitasammakko (*Rana arvalis*) tai rupikonna (*Bufo bufo*) eivät suostu kutemaan. Sammakon mätimunat muodostavat tiiviitä ryppäitä pintaveteen. Sammakon kehittyminen munasta aikuiseksi kestää yleensä 2–3 kuukautta. Aikuinen sammakko siirtyy kuivalle maalle ja elää pääosin siellä.

Nykytila ja uhkatekijät

Sammakkokannat näyttävät taantuvan tiheästi asutuilla seuduilla. Suurimpana syynä tähän voidaan pitää maankäytön tehostumista. Valtaosa Suomen sammakoista elää kuitenkin seuduilla, joissa ihmisen vaikutus on vielä vähäistä. Tulevaisuudessa sammakon suurimpia uhkatekijöitä ovat ilmastonmuutos, ympäristön kemikalisoituminen ja auringon ultraviolettisäteilyn lisääntyminen.

Hoitosuositukset

Sammakon elinympäristöjen kunnostus- ja hoitotoimia ovat rantaniittyjen raivaus ja niitto, avovesialueen lisääminen esimerkiksi ojia patoamalla, veden ohjaaminen entisiin purouomiin sekä soiden ja rantaluhtien kosteusolojen palauttaminen. Sammakolle voi halutesaan kaivaa sopivan kutu- ja talvehtimisammikon.

Lähteet

- Koskela, P. 1987. Sammakkoeläimet. Teoksessa: Koli, L. (toim.). Suomen eläimet 3. 5.painos. Weilin+Göös, Espoo. S. 254–287.
- Terhivuo, J. 1993. Provisional atlas and status of populations for the herpetofauna of Finland in 1980–92. Ann. Zool. Fennici 30: 55–69.
- Terhivuo, J. 1998. Sammakko. Teoksessa: Lokki, J. ym. (toim.). Suomen luonto – Eläimet (osa Kalat, sammakkoeläimet ja matelijat). WSOY-yhtymä Weilin+Göös Oy, Porvoo. S. 242–247.
- Terhivuo, J. 2001. Sammakkoeläimet ja matelijat. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsingin yliopisto. [Viitattu 9.7.2010] www.luomus.fi
- Ympäristöhallinto 2014. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2007–2012. [Viitattu 2014.] www.ymparisto.fi/Luontodirektiivinlajiraportit.